

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1043

B.A./B.Sc. 1st Semester

SOCIOLOGY (Fundamentals of Sociology-I)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— Attempt **FIVE** questions in all selecting at least **ONE** question from each Section and **FIFTH** question can be selected from any Section. Each question carries **20** marks.

SECTION-A

1. What is the meaning of Sociology ? Discuss nature of Sociology. 20
2. What is the relationship of Sociology with Psychology and Economics ? 20

SECTION-B

3. Write short notes on the following :
 - (a) Association giving examples
 - (b) Difference between Human Society and Animal Society. $2 \times 10 = 20$
4. Define Institutions. Discuss characteristics and types of Institutions. 20

SECTION-C

5. Define Groups. Discuss various characteristics of groups. 20

17(2121)/MM-699(T)

1

(Contd.)

6. Write short notes on the following :

(a) Primary Groups

(b) In-Group and Out-Group. 2×10=20

SECTION-D

7. What is Socialization ? Discuss informal agencies of Socialization. 20

8. Critically evaluate C.H. Cooley's theory of Self. 20

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣਕੇ, ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 20 ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਓ

1. ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ ? ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਸਵਰੂਪ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 20

2. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ? 20

ਭਾਗ—ਅ

3. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਲਘੂ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਸਮਾਜ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

(ਅ) ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ।

2×10=20

4. ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 20

ਭਾਗ—ੲ

5. ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਸਮੂਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 20
6. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਲਘੁ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
- (ੳ) ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਮੂਹ
- (ਅ) ਇਨ-ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਆਊਟ-ਗਰੁੱਪ। 2×10=20

ਭਾਗ—ਸ

7. ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਕੀ ਹੈ ? ਸਮਾਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਰਸਮੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 20
8. ਸੀ. ਐੱਚ. ਕੂਲੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਬਾਰੇ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। 20

(Hindi Version)

ਨੋਟ :- ਪ੍ਰत्येक भाग में से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, कुल पाँच प्रश्न करें। पाँचवां प्रश्न किसी भी भाग में से किया जा सकता है। प्रत्येक प्रश्न के 20 अंक हैं।

भाग—क

1. समाजशास्त्र का अर्थ क्या है ? समाजशास्त्र के स्वरूप पर चर्चा करें। 20
2. मनोविज्ञान और अर्थशास्त्र के साथ समाजशास्त्र का क्या संबंध है ? 20

भाग—ख

3. निम्नलिखित पर लघु नोट लिखें :—

(अ) समाज के बारे में उदाहरण देते हुए।

(ब) मानव समाज और पशु समाज के बीच अंतर।

2×10=20

4. संस्थानों को परिभाषित करें। संस्थानों की विशेषताओं और प्रकारों पर चर्चा करें। 20

भाग—ग

5. समूहों को परिभाषित करें। समूहों की विभिन्न विशेषताओं पर चर्चा करें। 20

6. निम्नलिखित पर लघु नोट लिखें

(अ) प्राथमिक समूह

(ब) इन-ग्रुप और आउट ग्रुप।

2×10=20

भाग—घ

7. समाजीकरण क्या है ? समाजीकरण की अनौपचारिक एजेंसियों पर चर्चा करें। 20

8. सी.एच. कुले के स्व सिद्धांत पर आलोचनात्मक रूप से मूल्यांकन करें। 20